

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoCsp/3/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120207240
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4120207240.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/X, XXX XX B., zastúpenej JUDr. Mgr. Máriou Kováčovou, advokátkou so sídlom Pod Sokolom 12, 951 01 Nitrianske Hrnčiarovce, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o určenie neplatnosti právneho úkonu, vydanie bezdôvodného obohatenia a priznanie primeraného zadošťačinenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 17Csp/57/2020-378 zo dňa 12.12.2024 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom určil, že Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru číslo 8500043379 vo výške 1.500 eur - písomné oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere číslo 8500043379 zo dňa 18.03.2014, na základe žiadosti žalobkyne zo dňa 14.03.2014 medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a spotrebiteľom a žalovaným ako veriteľom a dodávateľom, je absolútne neplatná. (výrok I.) Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni titulom bezdôvodného obohatenia sumu 1.062,33 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. (výrok II.) Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni titulom finančného zadošťačinenia sumu 265,58 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. (výrok III.) Žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. (výrok IV.)

2. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že dňa 23.10.2013 požiadala žalovaného o poskytnutie úveru. V písomnosti „Žiadosť“ žiadala o poskytnutie úveru vo výške 1.500 eur splatného v mesačných splátkach s počtom 36 po 85,15 eura. V žiadosti sa ďalej uvádza „poskytnutá čiastka revolvingu 858,31 eura“, bez ďalších údajov, akým spôsobom a kedy bude revolvingový úver poskytnutý, resp. akým spôsobom a kedy ho žiada žalobkyňa poskytnúť. Predpokladaná sadzba úveru je 70%, predpokladaná RPNM 70%, predpokladaná sadzba RPNM pri revolvingu 60,27% a ročná úroková sadzba revolvingu v % je 68,44. V časti žiadosti, ktorá je označená predtlačou „nevypĺňajte“, sa uvádzajú ako „údaje o schválenom revolvingovom úvere“: poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) 1.500 eur, splatnosť úveru (počet splátok) 36, mesačná splátka vrátane úrokov 85,15 eura, celková čiastka na zaplatenie 3.065,40 eura, RPNM 67,04 %, ročná úroková sadzba 70%, poskytnutá čiastka revolvingu 858,31 eura, celková čiastka pri revolvingu 2.043,60 eura, predpokladaná RPNM po poskytnutí revolvingu 62,79%, ročná úroková sadzba 68,44%, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 5,25%. Poukázala na to, že uvedené údaje boli do žiadosti doplnené ručne bez jej účasti. Nie je zrejmé, kto a kedy tieto údaje doplnil, s určitostou

však neboli obsahom žiadosti predtým, ako žiadosť podpísala. Dňa 18.03.2014 jej žalovaný oznámil, že jej úver schválil vo výške 1.500 eur, so splatnosťou 36 mesiacov s výškou mesačnej splátky úveru 85,15 eura, pri splatnosti prvej splátky 01.05.2014 a poslednej splátky 01.04.2017, s RPNM 67,03%, pričom celkovú výšku nákladov vyčíslil na 3.065,40 eura a uviedol aj „odplatu za poskytnutie služby“ vo výške 222,95 eura. Titulom „splatenia úveru“ poskytnutého vo výške 1.500 eur zaplatila žalobkyňa žalovanému sumu 2.129,38 eura. Napriek tomu žalovaný tvrdil, že mu ku dňu 17.02.2017 dlžila 1.254,32 eura, hoci v tom istom podaní potvrdzuje, že už zaplatila sumu 2.129,38 eura (25 splátok po 81,15 eura + 1 splátka v sume 60.63 eura).

3. Podľa žalobkyne nebola zmluva uzavretá v písomnej forme. Žiadosť o poskytnutie úveru bola doplnená spôsobom vylučujúcim jej platnosť ako úverovej zmluvy, a samostatný jednostranný písomný úkon veriteľa o schválení úveru nie je dvojstranným písomným právnym úkonom potrebným k platnosti zmluvy. Namietala tiež absolútnu neplatnosť úverovej zmluvy (okrem nedostatku písomnej formy) z dôvodu rozporu výšky ročnej úrokovej miery (úver 70 %, revolving 62,79 %) s dobrými mravmi, keďže takto vyčíslený úrok je možné definovať ako civilnoprávnu úžeru. V dôsledku uvedených pochybení žalovaného pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere žiadala určiť predmetnú zmluvu za neplatnú pre nedodržanie písomnej formy, pre naplnenie podmienok civilnoprávnej úžery, teda pre rozpor s dobrými mravmi a z dôvodu obchádzania zákona. Keďže žalovaný jej poskytol úver vo výške 1.500 eur, pričom plnila sumu 2.129,38 eura, vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie vo výške 629,38 eura. Zároveň žalobkyňa požadovala primerané finančné zadosťučinenie vo výške 157 eur. Po zmene žalobného návrhu žalobkyňa požadovala sumu 1.062,33 eura titulom bezdôvodného obohatenia a sumu 265,58 eura titulom finančného zadosťučinenia.

4. Súd žalobu posúdil podľa § 137 písm. d) CSP. Uviedol, že v zmysle právnej úpravy § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý spotrebiteľovi s účinnosťou od 01.01.2018 umožnil domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj určenia, že poskytnutý úver je bez poplatkov a bez úrokov, je možné podať určovaciu žalobou podľa § 137 písm. d) CSP bez podmienky preukazovania naliehavého právneho záujmu. Konštatoval, že podmienky prípustnosti žaloby sú v danom prípade splnené a ďalej skúmal, či je možné považovať zmluvu o úvere uzavretú medzi stranami sporu za neplatný právny úkon.

5. K námietke žalovaného ohľadom res iudicata uviedol, že nie je dôvod na zastavenie konania pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci, pretože rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 247/09/16 zo dňa 02.07.2017 rozhodcovský súd zaviazal žalobkyňu na zaplatenie sumy 936,02 eura spolu so zmluvnou pokutou a úrokmi z omeškania titulom zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500043379 zo dňa 18.3.2014, avšak v prejednávanej veci sa žalobkyňa domáha určenia neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy, vydania bezdôvodného obohatenia a zaplatenia finančného zadosťučinenia, z čoho jednoznačne vyplýva, že ide o dve rozdielne konania, nie je tu založená totožnosť predmetu konania.

6. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že v danej veci išlo o poskytnutie úveru, čo vyplýva zo skutočnosti, že žalobkyňu boli zo strany žalovaného poukázané finančné prostriedky v hotovosti na účet, čiže nešlo o poskytnutie úveru s možnosťou opakovaného čerpania úveru - revolving. Uviedol, že v žalobkyňou predloženej Žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru zmluvy č. 8500043379 zo dňa 18.03.2014 absentuje termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, čo v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona číslo 129/2010 Z. z. spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Uvedenie, že úver bude splatný v 36-ich mesačných splátkach bez bližšieho určenia splatnosti prvej splátky, prípadne poslednej, nenapĺňa kritérium podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. Ďalej poukázal na skutočnosť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať aj ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom o úvere. Žalobkyňa v žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru v bode 5 uviedla výšku RPMN 70%, avšak v bode 6 predmetnej žiadosti v Údajoch o schválenom spotrebiteľskom úvere žalovaný uviedol výšku RPMN 67,03%, z čoho vyplýva, že v danej veci ide o nesprávne uvedenú výšku RPMN, čo spôsobuje, že aj z dôvodu absencie tejto obligatórnej náležitosti sa predmetná zmluva považuje za bezúročnú a bezpoplatkovú. Ak mal žalovaný v úmysle poskytnúť žalobkyňu úver na základe iných podmienok, ako boli uvedené v žiadosti o poskytnutie úveru, mal so žalobkyňou uzavrieť novú zmluvu s obsahom, v ktorom by boli nové podmienky. Nemohlo sa to teda udiť iba formou vyplnenia údajov v bode 6 predmetnej žiadosti s označením údaje o schválenom revolvingovom úvere, respektíve formou oznámenia veriteľa o schválení úveru. Je zrejmé, že žalobkyňa

v čase podpisu žiadosti o poskytnutie úveru nemala vedomosť o výške RPMN, ani o výške priemernej RPMN. Uvedenie údajov úveru poskytovaného za iných podmienok, ako navrhla v žiadosti žalobkyňa, zo strany žalovaného ako veriteľa, považoval súd za nové návrhy na uzavretie úverovej zmluvy, ktoré zo strany žalobkyne ako dlžníka však neboli akceptované, ani podpísané, preto v danom prípade nedošlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere písomnou formou podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a ide o neplatný právny úkon podľa § 40 ods. 1 Obč. zák. Poskytnutý spotrebiteľský úver súd považoval za bezúročný a bez poplatkov, keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z.

7. S poukazom na posúdenie zmluvy o úvere ako neplatného právneho úkonu, vznikla žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanému len sumu skutočne požičených peňažných prostriedkov. Pokiaľ žalobkyňa žalovanému zaplatila viac peňazí než jej žalovaný poskytol, plnila bez právneho dôvodu a na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie. Aj v prípade, ak by súd uzavretú zmluvu vyhodnotil ako platný právny úkon, žalobkyňa mala povinnosť žalovanému vrátiť len požičenú istinu, pretože z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere, ide o úver bezúročný a bez poplatkov. Keďže žalobkyni bola poskytnutá suma peňažných prostriedkov vo výške 1.277,05 eura, a žalobkyňa žalovanému zaplatila sumu 2.339,38 eura, uhradila tak žalovanému o 1.062,33 eura viac, ako bola vzhľadom na vyššie uvedené právne posúdenie zmluvy povinná, čím na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie. Nárok žalobkyne bol uplatnený v rámci plynutia 3 - ročnej premlčacej doby, keďže žalobkyňa sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela z odpovede Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 04.03.2019 a od tohto dátumu jej začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá končí 04.03.2021, pričom žalobkyňa si podala žalobu na súd dňa 26.06.2020, teda v čase plynutia 3 - ročnej premlčacej doby, z čoho jednoznačne vyplýva, že žalobkyňou uplatnený nárok nie je premlčaný.

8. Z dôvodu, že žalobkyňa si voči žalovanému úspešne uplatnila právo na ochranu spotrebiteľa (súd rozhodol o neplatnosti spornej zmluvy o úvere), bola splnená základná podmienka pre úspešné uplatnenie práv žalobkyne podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. a základ nároku tak bol nepochybne daný. Suma finančného zadosťučinenia predstavuje 25% zo sumy, ktorú žalobkyňa uhradila žalovanému. Priznanú finančnú náhradu nemožno považovať za „výhodu“ žalobkyne, ale za nárok vyplývajúci zo zákonných ustanovení. Niet pochýb o tom, že medzi stranami sporu došlo na základe zmluvného vzťahu zo zmluvy o úvere k založeniu takých práv a povinností, ktoré boli dojednané v rozpore so zákonom. Žalobkyňa ako slabšia zmluvná strana nemohla ovplyvniť obsah zmluvy. Zo strany žalovaného došlo k porušeniu jej spotrebiteľských práv, preto takéto konanie bolo spôsobilé privodiť žalobkyni ujmu spočívajúcu v nezákonnom preplatení pôžičky a následnej strate finančných prostriedkov, čo možno považovať za dôvod pre priznanie finančného zadosťučinenia vo výške požadovanej žalobkyňou vo výške 265,58 eura, ktorú súd prvej inštancie považoval za primeranú vzhľadom na výšku bezdôvodného obohatenia 1.062,33 eura. Toto rozhodnutie vo veci samej súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 39, § 43a ods. 1, 2, 3, § 44 ods. 1, 2, 3, § 46 ods. 1, 2, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 5, 6, § 54 ods. 1, 2, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 137 CSP. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa § 255 ods. 1 CSP s tým, že žalobkyni, ktorá bola v konaní úspešná, priznal nárok na náhradu trov konania.

9. Proti tomuto rozsudku vo výrokoch I. až V. podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť. Namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP). Vytkol súdu, že sa nevysporiadal s jeho procesnou obranou týkajúcou sa rozhodcovského rozsudku zo dňa 02.07.2017 vydaného v konaní vedenom pod sp. zn. 247/09/16 pred Slovenským arbitrážnym súdom, ktorým už bolo rozhodnuté o nárokoch vyplývajúcich zo zmluvy o revolvingovom úvere číslo 8500043379. Uvedený rozsudok je právoplatný a nebol ani napadnutý žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku a ani inak zrušený. Podľa neho nie je prípustné, aby zákonná úprava určená na preskúmanie rozhodcovského rozsudku bola obchádzaná podaním žaloby o zaplatenie, kedy dlžník (pôvodne žalovaný v rozhodcovskom konaní) podá žalobu (o plnenie, o určenie neplatnosti právneho úkonu) a v konečnom dôsledku tak sleduje to, aby sa na právoplatné rozhodnutie neprihliadalo. Márne uplynutie lehoty pre podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku znamená vznik prekážky rei iudicatae. Súd sa mal prioritne zaoberať otázkou, či sú splnené procesné podmienky

pre konanie o žalobe a mal pri správnej aplikácii Civilného sporového poriadku zastaviť konanie podľa § 161 ods. 2 z dôvodu prekážky rozhodnutej veci (§ 230). Právoplatný rozhodcovský rozsudok vylučuje záver o existencii bezdôvodného obohatenia. A nadväzne aj iných uplatnených nárokov. Výrokom I. rozsudku súd určil neplatnosť právneho úkonu, a následne mu výrokom II. uložil povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie z tohto neplatného právneho úkonu. Je teda zrejmé, že medzi výrokom I. a výrokom II. je vzťah rozhodnutia o predbežnej otázke a veci samej. Predbežné otázky v zásade nie sú predmetom samostatných výrokov. Z rozsudku ani nevyplýva dôvod prípustnosti žaloby vo výroku I. Na uvedenom nič nemení ani ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. účinné od 01.01.2018. Ani žiadne z ustanovení zaradených do § 290 a nasl. CSP neupravuje osobitnú prípustnosť súčasného podania určovacej žaloby a žaloby o plnenie. Otázku prípustnosti určovacieho návrhu preto súd vyhodnotil nesprávne, a určovací výrok mal posúdiť ako procesne neprípustný a žalobu bez ďalšieho v tejto časti zamietnuť. Konajúci súd sa odchyľil od zákona a postupoval tak, že svojím rozhodnutím porušil § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Výška odplaty za úver poskytnutý na základe spotrebiteľskej zmluvy uzavretá v roku 2012 sa riadila reguláciou podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Za podstatné prevýšenie sa pritom považuje také, ktoré je viac ako o 25 %. Údaje o obvyklých odplatách na finančnom trhu boli zverejňované vždy do 15. dňa mesiaca nasledujúceho po uplynutí príslušného kalendárneho štvrťroku (t. j. v tomto prípade pre zmluvné vzťahy uzavreté 18.03.2014 boli relevantné údaje zverejnené za 4. štvrťrok 2013). Priemerná výška odplaty podľa údajov platných (podľa naposledy zverejnených údajov) v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere bola 46,30 % a táto nebola podstatným spôsobom prevýšená. Rozhodnutie súdu vo výroku III. je podľa neho nepreskúmateľné pre absenciu dôvodov a záverov o tom, aké konkrétne ustanovenie určené na ochranu spotrebiteľa bolo porušené, aké konkrétne skutočnosti odôvodňujú sumu 265,58 eura. Súd v odôvodnení rozsudku ani neoznačil, vo vzťahu ku ktorému (porušenému) právu spotrebiteľa toto zadostučinenie priznáva. Rozsudok neobsahuje žiadne vecné dôvody, ktoré by ozrejmili vzťah medzi sumou zadostučinenia a základom uvedeného nároku. Nemožno priznávať neprimerané či dokonca tak premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa. Súd rozhodol o nároku na primerané finančné zadostučinenie predčasne, pretože na rozhodnutie o takomto nároku sa vyžaduje právoplatné rozhodnutie o porušení práva spotrebiteľa. Žiadne právoplatné rozhodnutie dňa 12.12.2024 ale neexistovalo.

10. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadрила.

11. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) a po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Preto tento rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň odvolací súd aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa stotožnil s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie a aj s jeho odôvodnením, a tak na dôvažok dodáva nasledovné:

12. Podľa obsahu spisu sa žalobkyňa domáha určenia neplatnosti zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, zaplatenia bezdôvodného obohatenia a finančného zadostučinenia. Súd prvej inštancie posúdil žalobu žalobkyne podľa § 137 písm. d) CSP. S uvedeným právnym záverom sa odvolací súd stotožnil. Žalovaný v odvolaní namietal, že predbežné otázky v zásade nie sú predmetom samostatných výrokov. Z rozsudku ani nevyplýva dôvod prípustnosti žaloby vo výroku I. Uvedená námietka žalovaného neobstojí, pretože súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia správne uviedol, že ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2018 umožnilo spotrebiteľovi domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj určenia, že poskytnutý úver je bez poplatkov a bez úrokov, a preto žalobkyňa mohla podať určovaciu žalobu podľa § 137 písm. d) CSP bez podmienky preukazovania naliehavého právneho záujmu, čím sú podmienky prípustnosti

žaloby splnené. V danom prípade hmotné právo, ktorým je osobitný predpis § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. umožnilo žalobkyni ako spotrebiteľke podať žalobu o určenie právnej skutočnosti, ktorou je neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pri samotnom paragrafovom znení je dokonca odkaz na právny predpis § 137 písm. d) CSP. V prejednávanej veci preto súd prvej inštancie správne posudzoval neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy a z hľadiska procesného správne mohol o tejto právnej skutočnosti rozhodnúť samostatným výrokom. Vychádzajúc aj z rozhodovacej praxe súdov je zrejmé, že súdy žaloby o neplatnosť zmlúv o poskytnutí spotrebiteľského úveru, vzhľadom na ich prípustnosť, bežne rozhodujú.

13. Ešte pred vyriešením si platnosti či neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy sa súd zaoberal aj žalovaným namietanou skutočnosťou týkajúcou sa právoplatného rozhodcovského rozsudku zo dňa 02.07.2017, právoplatného dňa 04.11.2017, ktorý nebol žalobkyňou napadnutý žalobou na jeho zrušenie podľa zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že uvedený rozhodcovský rozsudok nebol prekážkou právoplatne rozhodnutej veci, keďže v rozhodcovskom konaní rozhodcovský súd rozhodol o nároku z titulu spotrebiteľskej zmluvy, a predmetom konania v prejednávanej veci je konanie o neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere a o nárokoch titulom bezdôvodného obohatenia ako aj finančného zadosťučinenia. Zjavne tak ide o iný predmet konania, nejde teda o totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu (pozri rozhodnutie sp. zn. NS SR 5Cdo/23/2023, na ktoré poukázal aj súd prvej inštancie). Nie je preto možné stotožniť sa s námietkou žalovaného o nevysporiadaní sa s jeho procesnou obranou týkajúcou sa rozhodcovského rozsudku.

14. Žalovaný v odvolaní namietal aj záver súdu o neplatnosti zmluvy z dôvodu posúdenia úrokovej sadzby ako neplatnej a v rozpore s dobrými mravmi, pričom poukázal na porušenie ustanovení § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie však neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy odôvodnil predovšetkým tým, že v žiadosti o poskytnutie úveru boli uvedené iné podmienky, ako v samotnej zmluve. Uviedol, že žalobkyňa v čase podpisu žiadosti o poskytnutie úveru nemala vedomosť o výške RPMN, ani o výške priemernej RPMN. Žiadosť dlžníka o poskytnutie spotrebiteľského úveru je jednostranný právny úkon, ktorý nie je zmluvou a neobsahuje dohodu strán sporu o výške úveru, splátkach a iných náležitostiach zmluvy. Oznámenie o schválení úveru nie je súčasťou dvojstranného právneho úkonu žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru, ktoré žalobkyňa považovala iba za rekapituláciu, potvrdenia údajov zo zmluvy o úvere. Konštatoval, že dlžník predložil žalobcovi formulárovú žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podľa § 43a Obč. zák. a dal návrh na uzatvorenie zmluvy veriteľovi. Podmienkou vzniku zmluvy je, aby návrh na jej uzavretie bol prijatý v celom rozsahu bez akýchkoľvek zmien a výhrad. Podľa § 44 Občianskeho zákonníka by bola zmluva uzatvorená okamihom prijatia jeho návrhu, avšak ak prijatie návrhu obsahuje zmeny, dodatky, výhrady, obmedzenia, alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu, ktorý sa považuje za nový návrh podľa § 44 ods. 2 Obč. zák. Uvedenie údajov úveru poskytovaného za iných podmienok, ako navrhla v žiadosti žalobkyňa, zo strany žalovaného ako veriteľa, považoval súd za nové návrhy na uzavretie úverovej zmluvy, ktoré zo strany žalobkyne ako dlžníka však neboli akceptované, ani podpísané, preto v danom prípade nedošlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere písomnou formou podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a ide o neplatný právny úkon podľa § 40 ods. 1 Obč. zák. Pre uvedený záver o neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy z vyššie uvedených dôvodov bolo nadbytočné sa ďalej zaoberať výškou úrokovej sadzby.

15. Vo vzťahu k výroku III. žalovaný namietal, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre absenciu dôvodov a záverov o tom, aké konkrétne ustanovenie určené na ochranu spotrebiteľa bolo porušené a aké konkrétne skutočnosti odôvodňujú priznanie sumy 265,58 eura. S uvedeným tvrdením sa nie je možné stotožniť, pretože súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyňa si právo na ochranu spotrebiteľa voči žalovanému úspešne uplatnila, keďže súd rozhodol o neplatnosti spornej zmluvy o úvere, čím je splnená základná podmienka pre úspešné uplatnenie práv žalobcu podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. a základ nároku je tak nepochybne daný. Taktiež zdôvodnil aj výšku priznaného finančného zadosťučinenia, ktoré predstavovalo 25% zo sumy 1.062,33 eura. Konštatoval, že žalobkyňa ako slabšia zmluvná strana nemohla ovplyvniť obsah zmluvy. Zo strany žalovaného došlo k porušeniu jej spotrebiteľských práv, preto takéto konanie bolo spôsobilé privodiť žalobkyni ujmu spočívajúcu v nezákonnom preplatení pôžičky a následnej strate finančných prostriedkov, čo možno považovať za dôvod pre priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 265,58 eura požadovanej žalobkyňou, ktorú súd prvej inštancie považoval za primeranú vzhľadom na výšku bezdôvodného obohatenia 1.062,33 eura. Podmienkou priznania primeraného finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie

porušenia svojho práva na súde voči tomu, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak dôjde k porušeniu práva alebo povinnosti. Aktuálne znenie zákona, ktoré sa vzťahuje aj na tento prípad, upravuje podmienky jeho poskytnutia, pričom zákon nevyžaduje spôsobilosť privedenia ujmy, ktorá môže nastať porušením práva alebo povinnosti spotrebiteľa. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je viazané len na porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, ktoré spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil. Cieľom ustanovenia priznávajúceho primerané finančné zadosťučinenie je určitá satisfakcia pre spotrebiteľa, ktorého práva boli porušené, a zároveň plní aj sankčnú, odradzujúcu a preventívnu funkciu, ktorá by mala pôsobiť do budúcnosti v snahe eliminovať obdobné nekalé konanie dodávateľa voči ďalším spotrebiteľom. V danom prípade nie je možné hovoriť ani o priznaní neprimeranej či dokonca premrštenej sumy, ktorá by mala viesť k bezdôvodnému obohacovaniu sa žalobkyne. Ako už dôvodil súd prvej inštancie, priznaná suma finančného zadosťučinenia predstavuje 25% sumy, o ktorú sa bezdôvodne obohatil žalovaný. Uvedená suma nie je premrštená a neprimeraná v pomere k výške sumy, ktorej sa žalobkyňa v súdnom konaní titulom bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného domáha. Súd prvej inštancie dôvod priznania žalovanej sumy riadne vo svojom rozhodnutí odôvodnil a poukázal aj na spôsob priznania výšky tohto primeraného finančného zadosťučinenia. Jeho rozhodnutie zodpovedá zákonnej požiadavke presvedčivosti (§ 220 ods. 2 CSP) a nie je teda nedostatočne a nepresvedčivo odôvodnené. Žalobkyňa žalovanému uhradila celkovo ním stanovenú sumu a konaním žalovaného sa dostala do neistoty, lebo svojich nárokov sa musela domáhať súdnou cestou, keďže žalovaný k mimosúdному vyriešeniu sporu nepristúpil. Úhradou bezdôvodného obohatenia, ku ktorému na strane žalovaného došlo, ukrátila žalobkyňa svoj finančný rozpočet a bola nútená vynaložiť určitú energiu a čas, aby sa domohla späť svojich nárokov. Obdobie neistoty zažívala minimálne od podania žaloby až do rozhodnutia súdu, ktorým jej bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia priznaný. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti tohto konkrétneho prípadu považoval odvolací súd súdom prvej inštancie priznané finančné zadosťučinenie vo výške 265,58 eura za primerané a zodpovedajúce jednak charakteru porušenej povinnosti žalovaným, ako aj ujme, ktorú žalobkyňa utrpela.

16. O nároku nebolo rozhodnuté ani predčasne, keďže súd tento nárok odvíja od porušenia práva spotrebiteľa, o ktorom bolo tiež súdom rozhodnuté. Nie je podmienkou, aby najskôr tento výrok nadobudol právoplatnosť, ako tvrdí žalovaný a až následne sa rozhodovalo o nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Takýto procesný postup by nebol v súlade ani so zásadou hospodárnosti konania. Pokiaľ výrok o porušení práva alebo povinnosti je napadnutý odvolaním, nenadobudne právoplatnosť ani výrok o priznaní finančného zadosťučinenia, ktorý s ním súvisí. Aj z rozhodovacej praxe súdov je zrejmé, že o nároku na priznanie finančného zadosťučinenia súdy rozhodujú spolu s nárokom na určenie neplatnosti právneho úkonu.

17. Odvolací súd považoval z vyššie uvedených dôvodov námietky žalovaného vznesené v odvolaní za neopodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a aj dostatočne odôvodnený. Vzhľadom na to tento rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie.

18. V odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa, ktorej podľa § 255 ods. 1 CSP patrí nárok na náhradu trov vynaložených v tomto štádiu konania. Odvolací súd preto podľa § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP rozhodol tak, že žalobkyňi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).